

מבחן הפרים החדש – אוגוסט 2001

חיים שטורמן – 'שיאון'

4.2 **ווגי 3795** (וודהוב X גולית) אף הוא נולד בבאר טוביה, במשק כהנשטם. גם ווגי בתחילת דרכו, בינתיים יותר קרוב למוצע בכל התכונות, כמויות, ריכוזיות, תאים סומטיים ופוריות וכן בתכונות שיפוט גופני, אך דרך ארוכה עוד לפניו ונקווה שיתקדם לטובה.

4.3 **סג 3756** (סינבד X גופי) – סג נולד באשדות יעקב איחוד והיה פר צעיר מבטיח בזמנו וככזה עשה הרבה מאד הזרעות, כ-8,000 מבחני הוא רק בהתחלה ויש לו ממש סיכוי טוב לעלות במבחן הבא כאחיהם של סידון וסדק. כמתחיל – עדיין לא סוכם השיפוט הגופני שלו שיופיע במבחן ובלוח הבא. בלרת"ס הוא הממוצע בין שני הריו, סינבד הגורע וגופי המשפר. בתכונות הייצור הוא נמצא במרכז הלוח בכל המדדים – החל מק"ג מוצקים, שיעורם וק"ג חלב. באופן המלטה משוער הוא יוצא לא מומלץ ללא מבחן אמין ואכן – סג נכנס לקבוצת הפרים שנבחנים לאופן המלטה.

4.4 **מסקן 3794** (מסקוט X סינבד) – עוד צאצא של סינבד, והפעם נכד. מ-19 בני מסקוט שקנינו עד היום, ל-17 יש כבר מבחן אך המזל לא האיר להם פנים במיוחד. הטובים שבהם שחיים כיום, מסול, מסקן, מועד, נמצאים בלוח ועובדים ברמת 350–400 ק"ג חמ"מ. בעולם הוא היה אב נפוץ מאד לפרים ובהרבה ארצות הצליח יותר, הוכחה אפשרית נוספת להבדלים שעושים התנאים הסביבתיים לתוצאות הגנטיות. מסקן נולד בגבת ונמצא באמצע מבחן תחלובה ראשונה. למעט הרגליים, השיפוט הגופני ובעיקר העטין טוב. לפוריות והישרדות בתחילת מבחן פרים יש להתייחס בזהירות.

4.5 **ספקן 3731** (סקורר X פצפון) – מצד ההורים, כמוהו כספל. ספקן נולד גם הוא בבאר טוביה במשק הראל. והמיוחד שבו – ימי ההישרדות ארוכים ביותר. כאמור לעיל, ימי הישרדות לפר מתחיל הם מחושבים, כמובן ויש להיזהר מהוצאת מסקנות נמהרות אבל מוטב

העולם בענייניו – ואנחנו בעניינינו, ונעשה אותם טוב ככל האפשר.

1. **לוח הפרים החדש – אוגוסט 2001**, יצא במתכונת מהודרת, צבעוני וקל להבנה ולהגשה. המדורים הקבועים נשארו בו ונוסף: משמאל – טבלת הסברים פשוטים למושגים שבלוח, וזאת בנוסף ל"מילון המושגים" שב"לשון הפר" גיליון מס' 2.

בחלק התחתון טבלת דירוג לפי התכונות. בכל תכונה 9 הפרים הראשונים.

2. מצורת המלצת "שיאון" להתפלגות ההזרעות לפרות ולעגלות בהתחשבות בהמלצות, במלאי ובהתקדמות המקסימלית במדדי הייצור ובמדדים המשניים. ברשימה זאת מומלץ להזריע בכ-4% זרמת שרולה בפרות נמוכות תורשה וכן בכ-3% בפרות בכל אחד מארבעת הפרים הצעירים המבטיחים. רשימה זאת אמורה להתקיים עד למבחן הפרים הבא. שישה פרים נכנסים למבחן אופן המלטה. חמישה מהם מופיעים בלוח הפרים והם:

מבחן אופן המלטה בהמלטה ראשונה,

שם	מחושב לפי המלטה שניה ע"י המרה
ספל 744 (סקורר x פצפון)	0.5%
ווגי 744 (וודהוב x גולית)	0.4%
פלין 3487 (פלור x רופין)	1.4%
סג 3756 (סינבד x גופי)	1.1%
ספקן 3731 (סקורר x פצפון)	1.4%

והפר השישי – מידן 3758 (מידאו X גנדי), שרק מתחיל את מבחנו עם מעט רשומות אבל מתחיל טוב מאד וכבר מזמין לבדוק את כושרו באופן המלטה.

4. פרים חדשים בלוח:

4.1 **ספל 3744** (סקורר X פצפון) שנולד במשק מאיר בבאר טוביה. הפר מופיע יפה מאד, שני אחרי אבשה בחמ"מ, וזאת בעיקר בשל תאים סומטיים נמוכים ופוריות בנות גבוהה. שיפוט גופני גבוה לבנותיו ואין תמה, עם אבא כזה.

לסיכום

אנו רואים הפעם שלושה פרים חדשים בלוח אחד שבאו מבאר טוביה, והם ספל, ווגי וספקן. ממש תופעה יפה.

בלוח הזה נותנת את פירותיה המדיניות החדשה של הזרעת העתודות בהרבה מאד זרמת חו"ל, ואכן מתוך 19 פרי הלוח 13 (68%) הם בני פר חו"ל. בינתיים אף אחד אינו נכד של פר חו"ל מצד האם.

לצערנו שני השיאנים שלנו, סדק וסידון הלכו לעולמם בטרם עת, וחסרים לנו מאד פרים ברמה של 700-800 ק"ג חמ"מ.

בעתיד הקרוב תעבור עלינו תקופה בינונית, עם התקדמות איטית, אלא אם יתמזל המזל ויצוץ פר מצטיין כמו שצצו סידון וסדק. שלושת הפרים החדשים בלוח הם ילידי סוף 1996, תחילת 1997, ובשנתיים שאחרי כן התחוללו עלינו פורענויות קשות שעיקרן: אובדן עגלים בשל מחלות שונות, רובם נפסלו עוד במשקי האם, בבדיקות מקדימות, וחלקם בבירור ובפריות. איבדנו פרים בקדחת שלושת הימים (סדק), בבדיקות החדשות לבת שחפת, וכן בהדבקות מ-IBR ולפטוספירוזיס.

אי לכך, החלטנו ובגינו שתי יונקיות חדשות ואנו מעבירים אליהן את העגלים המועמדים לוועדת טיפוח כבר בשבוע הראשון לחייהם. בינתיים (הקש בעץ) אין לנו אבידות וכבר יצאו המשלוחים הראשונים לבידודים ולפריות. בתקופה זאת יהיה עלינו להשלים את החסר בזרמת יבוא, כמו זאת המופיעה ברשימה שמתפרסמת השבוע. העולם גדול ומציע שפע של פרים טובים ויפים, המופיעים בכל כלי הפרסום המקובלים. אנו נהיה אובייקטיביים ואמיתיים ככל האפשר מבחינה מדעית וגנטית, ונחפש, נמיר ונפרסם את הפרים הטובים ביותר לישראל עד שיגיעו השנתונים הרחבים יותר של ילידי 1999 ואילך.

שיהיה לכולנו חורף פורה.

כך מאשר להפך. ספקן טוב מאד בריכוז תאים סומטיים נמוך, כממוצע בשיפוט גופני של בנותיו בכל התכונות, פוריות בנותיו וכנראה שאופן ההמלטה שלו יהיה סביר.

עגלים צעירים

5.1 בוועדת הטיפוח האחרונה שהתכנסה ב-23/09/01 נבחרו 28 עגלים חדשים מתוך 36 עגלים לבחירה. סה"כ נקנו השנה כבר 53 עגלים ולפינו עוד 4 חודשים לחפש ולמצוא עוד עגלים טובים. הרמה הממוצעת של העגלים הקנויים בחמ"מ 2000 היא 687 ק"ג שהיא רמה גבוהה מאד. מצטרפת לכך העובדה שבינתיים העגלים הנאספים ליונקיות גדלים בנחת ויוצאים לבידודים ולפריות ללא אבידות בדרך, והרי שנת 2001 תהיה ממש שנת הצלחה באיסוף עגלים, גם במספר וגם באיכות.

5.2 כפי שראיתם, במיכלי המזריעים נמצאת זרמת פרים צעירים אמריקאיים. הגתונים המסופקים עליהם הם כמו על פרים צעירים ישראליים. נבחרו העגלים הטובים ביותר שהיו בעונה הרלוונטית. הישנות נתוני ההורשה של העגלים הצעירים בארצם נמוכה באופן כללי ועוד יותר כאשר הם מועברים לארץ אחרת - ישראל. אנו מקווים שהתוצאה הסופית תהיה "הפוך על הפוך" ועגל אמריקאי שיצליח ויהיה פר טוב בישראל יהיה פר לא כל כך טוב בארה"ב בשל האינטראקציה השלילית בין המדינות ולא תהיה תחרות בינינו לבינם על פר שיצליח בישראל.

6. פרי יבוא

בשבוע הקרוב תישלח רשימת פרי יבוא לבחירתכם, מהולנד ומארה"ב. נא התייחסו אליה במהירות האפשרית כדי שהזרמה תגיע ארצה עוד בדצמבר שנה זאת.

